

Maatregelenpakket erfgoedlijnen 2018

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,

Gelet op artikel 3 van de Algemene subsidieverordening Zuid-Holland 2013 en artikel 1, sub c, van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland;

Overwegende dat de provincie Zuid-Holland zich conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 inzet voor het behoud, het beleefbaar en toegankelijk maken en het benutten van erfgoed zodat dit bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat;

Besluiten:

Vast te stellen het "maatregelenpakket erfgoedlijnen 2018"

De provincie Zuid-Holland zet zich conform het Hoofdlijnenakkoord 2015-2019 in voor het behoud, het beleefbaar en toegankelijk maken en het benutten van erfgoed, opdat dit bijdraagt aan een aantrekkelijke leefomgeving en een aantrekkelijk vestigingsklimaat.

De provincie richt zich hierbij op zeven erfgoedlijnen in de provincie Zuid-Holland die bestaan uit de volgende objecten en elementen:

Atlantikwall

De erfgoedlijn Atlantikwall bestaat uit het samenhangende complex van bunkers/ bunkercomplexen, tankgrachten, maar ook zogenaamde zachte resten, die langs de kust zijn gebouwd of benut als onderdeel van de Atlantikwall. Deze Duitse linie had als doel de geallieerden buiten Nederland te houden en zo een tweefrontenoorlog te voorkomen. Zwaartepunten in Zuid-Holland zijn onder meer de Festung Hoek van Holland, de verdedigingswerken in/ bij Den Haag/ Scheveningen, Katwijk en Noordwijk en enkele verdedigingswerken op de Zuid-Hollandse eilanden Voorne-Putten en Goeree-Overflakkee.

Naar aanleiding van de kwaliteitsslag erfgoedlijnen ligt de nadruk op betere benutting van het bestaande en reeds ontwikkelde door de inzet van publieksbereikvergroten en verbindende maatregelen en minder op nieuwe ontwikkeling.

Goeree-Overflakkee

De erfgoedlijn Goeree-Overflakkee wordt bepaald door de elementen die te maken hebben met de rol van het water. Het gaat dan vooral om de havenkanalen met de omliggende cultuurhistorische landschapselementen (zoals de ringdijken, de krekken, uitwateringssluizen e.d.), de linedijk en de verdedigingswerken in Ooltgensplaat, enkele monumentale objecten zoals de Vuurtoren en de cichoreifabriek Ceres in Ouddorp, tracégedeelten van het aan de havenkanalen verbonden voormalige RTM-tramnet, elementen die te maken hebben met de Watersnoodramp 1953 en enkele historische elementen in Middelharnis die herinneren aan de geschiedenis van de visserij.

De focus van de erfgoedlijn Goeree-Overflakkee ligt de komende periode op de kwaliteitsverbetering van de havenkanalen en het vergroten van het publieksbereik, waarbij wordt samengewerkt met VVV, Eilandmarketing, Stichting Podium, Erfgoedhuis Zuid-Holland en de provincie Zuid-Holland.

Landgoederenzone

De erfgoedlijn Landgoederenzone bestaat uit de buitenplaatsen, landgoederen en kastelen (complexen en elementen of gerelateerde objecten zoals oranjerieën, koetshuizen en portierswoningen). De Landgoederenzone loopt geografisch langs de binnenduinrand, op de strandwallen tussen Monster tot en met Noordwijkerhout en Hillegom en langs de trekvaarten Vliet en Haarlemmertrekvaart. De buitenplaatsen, landgoederen en kastelen in de Landgoederenzone zijn voorzien van ruimtelijke bescherming, zoals landgoed- of kasteelbiotoop en maken veelal deel uit van een landgoederenzone (zoals opgenomen in de Cultuurhistorische Hoofdstructuur). Onder de noemer Hollands Buiten werkt de erfgoedtafel aan het behouden van de landgoederen en de landgoederenzone, het realiseren van economische dragers en het vergroten van de herkenbaarheid en samenhang tussen de landgoederen.

Limes

De erfgoedlijn Limes volgt het historische tracé van de Romeinse Limes (de Limes), langs de Oude Rijn. De erfgoedlijn bestaat uit archeologische resten van forten (castella), wachttorens en burgernederzettingen (vici), verbonden door de Limesweg. Daarnaast behoren de Vliet (Fossa Corbulonis / Corbulogracht) en Forum Hadriani (Civitas Cananefatium) tot de erfgoedlijn Limes.

Ter voorbereiding op de mogelijke nominatie van de Romeinse Limes tot UNESCO werelderfgoed, wordt bij de doorontwikkeling van de erfgoedlijn ingezet op de Oude Rijn als Romeinse Waterbaan, met de Romeinse schepen van Zwammerdam als merk van de Zuid-Hollandse Limes en met gevisualiseerde en beleefbare castella, die door routes over land en water zichtbaar en beleefbaar met elkaar worden verbonden en ingebed in een voor de recreant en toerist interessant Romeins aanbod.

Oude Hollandse Waterlinie (OHW)

De erfgoedlijn Oude Hollandse Waterlinie bestaat uit elementen die het functionele defensiewerk uit de periode 1672 belichten. Het gaat daarbij om de inundatiekommen en inundatiegebieden. Dit zijn de gebieden die om militair tactische redenen onder water konden worden gezet. Het waterpeil werd zo gekozen dat het gebied noch begaanbaar, noch bevaarbaar was. Daarnaast behoren de stedelijke vestingen, de dijken en kades langs de rivieren en rond de te inunderen polders, de inundatiesluizen, forten en schansen tot deze erfgoedlijn.

In het kader van de kwaliteitsslag erfgoedlijnen is een actualisatie van de gebiedsvisie Oude Hollandse Waterlinie 2022 gemaakt dat dient als eindbeeld voor de erfgoedlijn. Hierin staan drie verhaallijnen centraal: de waterlinie van het rampjaar 1672, het grootschalige experiment van de inundatie en het strategisch landschap van de Gouden Eeuw stad en ommeland.

Trekvaarten (Haarlemmer Trekvaart, Vliet, Schie, Maassluizervaart en Vlaardingenvaart)

De erfgoedlijn Trekvaarten gaat over de 'Intercity van de Gouden Eeuw' en vertelt het verhaal van de voor de mens gegraven waterverbinding met trekschuiten- en jaagpadenstructuur. Het bestaat uit de historische transportassen tussen de opkomende Hollandse steden: het water en de oevers langs de trekvaartverbindingen Haarlemmertrekvaart, Vliet, Schie en Delflandse trekvaarten. Voor de beleefbaarheid en benutting van de erfgoedlijn wordt de komende jaren ingezet op het terugbrengen en beschermen van trekvaartgebonden elementen, het benadrukken van de trekvaarthavens (overstaphaltes/ knopen), het versterken van het vaarnetwerk en kwaliteiten van trekvaartonderdelen en publieksbereik en promotie.

Waterdriehoek

De erfgoedlijn Waterdriehoek wordt gevormd door Werelderfgoed Kinderdijk, de Biesbosch en de Drechtsteden en vertelt het verhaal van het water, mensen en machines in Zuid-Holland. De Waterdriehoek bestaat uit de volgende elementen: de rivieren Oude Maas, Merwede en Noord en hun oevers en dijken, historische waterstaatsobjecten zoals molens en gemalen, buitendijkse elementen als griendheuvels en griendketen, eendenkooien en watergebonden industriële objecten als scheepswerven. De aandacht zal de komende jaren worden verlegd van afzonderlijke iconen naar verbinding tussen de iconen (van losse objecten naar lijn). De focus wordt minder gericht op recreatie/toerisme en meer op ruimtelijke kwaliteit (oeverkwaliteit). Er wordt voorrang gegeven aan fysieke, robuuste projecten. De erfgoedtafel zal zich de komende jaren vooral richten op het maritiem en industrieel erfgoed.

Proces

Het realiseren van de erfgoedlijnen kan de provincie niet alleen. Daar zijn vele partijen bij betrokken. Iedere erfgoedlijn kent een netwerk van stakeholders; de zogenaamde erfgoedtafels.

De erfgoedtafels formuleren een gezamenlijk streefbeeld en een logisch daaruit voortvloeiende agenda van activiteiten en projecten. Deze erfgoedtafels zijn niet statisch. Gedurende de uitvoering kunnen stakeholders aanhaken.

Partijen kunnen aan de erfgoedtafel een project of activiteit inbrengen. De erfgoedtafel bepaalt of dit project bijdraagt aan het streefbeeld en of het wordt voorgedragen aan de provincie ter financiering. De algemene criteria uit de Beleidsvisie Cultureel Erfgoed 2013-2016, het Uitvoeringsprogramma Erfgoedlijnen 2013-2016 en de afwegingskaders van de erfgoedtafels vormen de kaders hiervoor.

Dit proces resulteert jaarlijks in een lijst met projecten per erfgoedlijn waarvoor een bijdrage van de provincie noodzakelijk is om het te kunnen realiseren. Deze lijst dient als advies aan de provincie Zuid-Holland en vormt de basis voor het maatregelenpakket erfgoedlijnen. Jaarlijks stellen Gedeputeerde Staten een nieuw maatregelenpakket vast op advies van de erfgoedtafels.

In het kader van de kwaliteitsslag van de erfgoedlijnen hebben Gedeputeerde Staten de erfgoedtafels gevraagd om de voorgedragen projecten kritisch te beoordelen op hun bijdrage aan het gezamenlijke streefbeeld van de tafel. De erfgoedtafels zijn in 2016 gestart met de aanscherping van hun streefbeeld en de vertaling ervan in een afwegingskader voor de voorgedragen projecten. Dit leidt ertoe dat alleen kwalitatief goede projecten die bijdragen aan het streefbeeld een plek krijgen in het maatregelenpakket erfgoedlijnen.

Met de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland kunnen uitsluitend subsidies worden aangevraagd voor projecten uit het maatregelenpakket erfgoedlijnen. In onderstaande tabel worden de projecten, partijen, subsidiebedragen en prestaties genoemd waarvoor subsidies kunnen worden aangevraagd in het kader van de Subsidieregeling erfgoedlijnen Zuid-Holland.

Atlantikwall

Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Projectnaam	Prestaties
Winkelman en Van Hessen	€ 25.000	Bunkerdag 2018	<ul style="list-style-type: none"> •Organiseren Bunkerdag 2018 op zaterdag 9 juni 2018 •Tenminste 12.500 bezoekers •Over de hele lijn (internationaal) worden 95 unieke en vaak niet eerder toegankelijke bunkers opengesteld •Uitvoering uitgebreid randprogramma
Stichting Stelling 33	€ 107.414	Pilotproject BunkBed	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie van een definitief ontwerp voor herbestemming van de Telefoonbunker •Restauratie en herbestemming Telefoonbunker •Ontwikkeling meubellijn bestaande uit 8 meubelstukken t.b.v. de herbestemming
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 25.000	Fietsroutes Atlantikwall Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwikkeling van 4 fietsroutes •Actualiseren van 2 bestaande fietsroutes •Publiceren van geïllustreerde brochure van (plm.) 24 pagina's voor elke route (oplage 15.000) •Elke brochure is gratis als pdf te downloaden •Realiseren verzamelband (oplage 1250)
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 10.660	Tentoonstelling 'Archeologie van de Atlantikwall/ WOII Zuid-Holland' in het Archeologiehuis Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> •De ontwikkeling van een specifiek op de Atlantikwall/ WOII-gerichte tentoonstelling waarin Zuid-Hollandse vondsten worden getoond •De tentoonstelling zal van mei 2018 i.i.g. een jaar te zien zijn in het Archeologiehuis •Minimaal 40.000 bezoekers •Inzet (bruikleen)vondsten van het eerdere project Verstoven verleden
Bureau St.	€ 22.500	Historische Atlas Atlantikwall Zuid-Holland	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie van groot formaat (34 x 24) kleurrijke Historische Atlas van de Atlantikwall •2500 exemplaren •5 lezingen waarin de opbrengsten onder de aandacht worden gebracht
Stichting Atlantikwall Museum Scheveningen	€ 50.000	Experience Badhuisweg	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwikkeling en realisatie van een experience rond de V2-lancerings en het bombardement op het Bezuidenhout •Locatie: een van de reeds ontsloten bunkers van het SAMS
Stichting Atlantikwall Museum Scheveningen	€ 12.500	WN 67 Fase IV	Beschermen van WN 67: plaatsen van 3 stalen inbraakwerende deuren en een ontvochtiger
Atlantikwall Museum Noordwijk	€ 135.419	Restauratie en inrichting Noordelijke gang	<p>Zes deelprojecten dragen bij aan het op een veilige en toegankelijke manier jaarrond beschikbaar maken van 400m2 exclusieve expositieruimte:</p> <ul style="list-style-type: none"> •Zandstralen en schilderen munitiebunker •Vochthuishouding optimaliseren (plaatsen scheidingsdeuren en ontvochtigingsapparatuur •Aanbrengen veiligheidssystemen (brand-/omroep-/ camera-) •Aanleg van rails in het gangstelsel •Herdruk van de ontwikkelde tweetalige wandelroutebrochure •Actualisatie van de verouderde digitale ontsluiting

Stichting Europees Erfgoed Atlantikwall	€ 17.500	Publicatie Het Westland en de Atlantikwall. Van glazen stad tot Duitse Vesting 1941-1945	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie historisch boek over de gevolgen van de aanleg van de AW voor de huidige en vroegere bewoners van het Westland •Oplage 1800 exemplaren
Stichting Vleermuisbunker Wassenaar	€ 81.000	Beschermings- en veiligheidsvoorzieningen Bunkercomplex Rijksdorp	Uitvoering van in de 2017 geconstateerde noodzakelijke bouwkundige ingrepen om de verschillende onderdelen van het complex Rijksdorp weer veilig toegankelijk te maken
Goeree Overflakke			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Projectnaam	Prestaties
Erfgoed Fort Prins Frederik B.V.	€ 263.325	Fort Prins Frederik	<ul style="list-style-type: none"> •Restauratie geschutstoren met voldoende exploitatiemogelijkheden door een goed binnenklimaat •Gerealiseerde reconstructie van de historische toegangsbrug over de vestinggracht aan de oostzijde van het forteiland
Gemeente Goeree-Overflakke namens de buurtvereniging Goedereede Havenhoofd	€ 35.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Goedereede Havenhoofd (fase 2)	<ul style="list-style-type: none"> •Kwaliteitsverbetering meerpalen en aanlegplekken •Realisatie zit – belevingselement •Realisatie informatiepaneel met de historische achtergrond van het gebied (NB Subsidie is niet voor de eerste prestatie)
Gemeente Goeree-Overflakke namens de dorpsraad Stellendam	€ 60.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Steldendam (fase 2)	<ul style="list-style-type: none"> •Reconstrueren van de historische lichtopstand op de kop van de oude haven •Realisatie stilteplek op de kop van haven passend bij/in het landschap •Verbeteren van de toegankelijkheid jaagpad met een natuurlijke uitstraling en aansluiting met het centrum. Hier is informatie te vinden over de kunstkruielroute, themaroute Watersnoodramp, de aanlandplek van de Waterbus, het TOP en de bestaande wandel- en fietsroutes •Terugbrengen geschiedenis van de oude haven Stellendam door het verhaal te vertellen. •Inzet en opleiden ambassadeurs •Marketing en promotie
Gemeente Goeree-Overflakke	€ 35.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Middelharnis	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie steiger voor de historische vloot incl. verbinding van de steiger naar de vaste wal •Realisatie informatiepaneel over de historie van de vloot •Ter hoogte van Hernesseroord realisatie van een verbinding om van het laarzenpad bij een belevingsplekje (zitgelegenheid) uit te komen
Gemeente Goeree-Overflakke namens de dorpsraad Ooltgensplaat	€ 53.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Ooltgensplaat	<ul style="list-style-type: none"> •Herinrichten en toegankelijk maken de openbare ruimte bij het gerestaureerde weeghuisje •Realisatie oplaadpunt voor elektrische fietsen en scoot-mobiels •Realisatie informatiekolom bij het weeghuisje •Realisatie van een schelpenplein met picknickplaats en driepotige vlaggenmast bij de entree van het havenkanaal om de Volkerak te beleven •Realisatie informatiebord bij de picknickplaats •Onderzoek en voorbereiding om tot realisatie van het schelpenpad, de lichtopstand en de reconstructie van de historische botenhelling te komen •Marketing en promotie
Gemeente Goeree-Overflakke namens de dorpsraad Oude-Tonge	€ 35.000	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Oude-Tonge	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie van de aankleding van de Kaai door: <ul style="list-style-type: none"> -uitlichten bij het kunstwerk de Kaaiwerker en -realisatie van een driedelige vlaggenmast •Plaatsen van een zitgelegenheid aan de Krammer •Realiseren van de boothelling aan de Krammer, aan de westkant van het kanaal en verbetering van de parkeervoorziening •Terugplaatsen van de markeringspaaltjes van de parkeergelegenheid en de route naar de botenhelling •Voorbereiding om tot de realisatie van het natuurwandelpad en het trekvlot aan de oostzijde van de haven te komen •Informatievoorziening over de cultuurhistorie van de Polderskamer en Schuifsluis •Marketing en promotie

Molenstichting Goeree-Overflakkee	€ 23.100	Kwaliteitsimpuls havenkanaal Sommeldijk (fase 2)	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie van een mast en het aanlichten van het schip en het weeghuisje •Plaatsen van stalen bloembakken in de vorm van manden (mobiel) •Plaatsen van 12 betonnen boldertjes (40cm.) aan de noordkant langs haven •Plaatsen van 7 originele dukdalven waardoor het oorspronkelijke havenbeeld opnieuw wordt opgeroepen •Marketing en promotie (NB. Subsidie is niet voor de tweede prestatie)
VVV Goeree-Overflakkee	€ 34.400	Kwaliteitsimpuls Communicatie, marketing, publieksbereik	<ul style="list-style-type: none"> •Realisatie Erfgoedkrant ook voor OMD 2018 •Realisatie info-/arrangementen-/fiets-/wandeklapper ter promotie en beleving van de 7 havenkanalen van Goeree-Overflakkee •Ondersteuning, redactie incl. beheer facebookpagina en content (goede teksten, oral history en foto's/filmpjes) •Schildje/QR-codes: Inventariseren, documenteren en markeren 6 objecten erfgoedlijn (site www.erfgoedlijngo.nl en QR-bordjes). •"Winter-erfgoedflyer": Het maken van brochure/flyer; winterperiode = nieuwe evenementen •Heruitgave Erfgoedkaart van Goeree-Overflakkee • Musea op de kaart
Landgoederenzone			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Gemeente Wassenaar	€ 500.000	Herstel ensemble De Paauw: restauratie hoofdhuis fase 2	Restauratie exterieur hoofdhuis De Paauw fase 2 (voorgevel en linker zijvleugel)
Gemeente Wassenaar	€ 91.000	Herstel ensemble de Paauw: restauratie park fase 2	<ul style="list-style-type: none"> •Herstel van de lindenlaan •Terugbrengen van historische brugleuningen op twee parkbruggen •Restauratie van de twee cementrustieke bruggetjes •Herstel boom – en heesterstructuur, oevers, grasvelden en historische wandelpaden
Stichting tot Behoud van Cultuurhistorische Buitenplaatsen	€ 30.000	Restauratie toegangspoorten buitenplaats Berbice	Restauratie van twee toegangspoorten van buitenplaats Berbice
Stichting Graaf Carel van Lynden	€ 40.000	Herbestemming Zwitsers Speelhuis landgoed Keukenhof	<ul style="list-style-type: none"> •Restauratie Zwitsers speelhuis •Herbestemming Zwitsers speelhuis
Stichting Graaf Carel van Lynden	€ 112.500	Herinrichting en restauratie park en voorterrein Park Keukenhof	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwikkelen van een visie op het park rondom het kasteel en de nieuwe entree (waarbij gekeken wordt naar aansluiting trekvaart) •Ontwikkelen van een uitvoeringsplan •Herstel paden- en beplantingsstructuur
Gemeente Wassenaar	€ 72.450	Herstel Park Backershagen fase 2	<ul style="list-style-type: none"> •Eerste fase restauratie en herstel van de inrichting van de 18e eeuwse tuinkamers •Restauratie van de toegangsbrug •Ontwikkelen van een informatiefolder met wandelroute
Stichting Graaf Carel van Lynden	€ 90.000	Restauratie Keukenhof goudleerbehang	Restauratie goudleerbehang in de Porseleinkamer
Stichting Calorama Everwijn Taets van Amerongen	€ 20.000	Restauratie Tuinmuur Calorama	Restauratie tuinmuur
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 24.000	Dag van het Kasteel 2018	<ul style="list-style-type: none"> •Coördinatie publieksactiviteiten deelnemende landgoederen •Gezamenlijke promotie Dag van het Kasteel 2018 •Minimaal 18 deelnemende landgoederen
Stichting tot behoud van de Historische Buitenplaats Ockenburgh	€ 540.000	Duurzame herontwikkeling Buitenplaats Ockenburgh gekoppeld aan een CO2 neutrale toekomst die gebaseerd is op maatschappelijke participatie	<ul style="list-style-type: none"> •Bouw van een ondergrondse unit voor een duurzame installatie •Herstel en in oude stijl bruikbaar maken van de begane grond van het hoofdhuis •Herstel en bruikbaar maken van de eerste verdieping van de stijkkamers en het torentje •Reconstructie van de kapverdieping
Zuid-Hollands Landschap	€ 40.000	Herstel laanstructuur Nieuw Leeuwenhorst	<ul style="list-style-type: none"> •Vervangen brug over spiegelvijver door passende brug bij historische uitstraling park •Verbinden van oorspronkelijke zichtlijnen d.m.v. beplanting (bomen) •Verbetering padenstructuur •Realiseren nieuwe entree (aan Goeweg)
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 50.000	Hollands Buiten – marketing 2018	<ul style="list-style-type: none"> Online en offline marketingcampagne Hollands Buiten (gericht op regionale publiek): •Publiekswebsite in huisstijl Hollands Buiten

Stichting Park Rusthoff Sassenheim	€ 10.000	Park Rusthoff Sassenheim, opwaardering entree	<ul style="list-style-type: none"> •Print media campagne •Social media campagne Opwaarderen entree noordzijde park Rusthoff door: <ul style="list-style-type: none"> •Aanleg van een kleine boomgaard •Aanleg opstelplaats voor containers en snoeiafval. •Aanleg nieuwe fietsenstalling •Herstellen heesterbeplanting •Restauratie van de oude gemetselde pilasters
Stichting Bewonersinitiatief Park Hofrust	€ 60.000	Herstel park Hofrust fase 2	Herstel park Hofrust fase 2: <ul style="list-style-type: none"> •Realiseren beplanting conform ontwerp herstelplan Hofrust •Realiseren parkmeubilair
Stichting Calorama Everwijn Taets van Amerongen	€ 23.000	Herbestemming Koetshuis Calorama	Herbestemming koetshuis als onthaalpaviljoen: <ul style="list-style-type: none"> •Herstel van de authentieke 19e eeuwse onderdelen •Terugbrengen authentieke vloer •Zichtbaar maken oorspronkelijk plafond •Plaatsing glazen tochtportalen bij de entreedreuren
Stichting tot Behoud van Cultuurhistorische Buitenplaatsen	€ 10.000	Herstel Zocher sr. park Berbice fase 1	<ul style="list-style-type: none"> •Maken uitgewerkt plan voor het herstel van het Zocher park en herstel van de centrale vijfverpartij •Herstel centrale vijfverpartij Berbice
Stichting Kastelen Buitenplaatsen Landgoederen	€ 13.500	(Digitaal) platform	<ul style="list-style-type: none"> •Uitbouwen van het landelijke netwerk van gastvrije kastelen, buitenplaatsen en landgoederen •Positioneren en promoten van de Zuid-Hollandse landgoederen in Nederland •Organisatie van vier studiedagen met o.a. aandacht voor de Zuid-Hollandse landgoederen.
NBTC	€ 38.000	HollandCity Kastelen en Buitenplaatsen	Marketingcampagne, persbewerking en PR gericht op de internationale toerist in afstemming met de Zuid-Hollandse campagne Hollands Buiten.
Stichting Duivenvoorde	€ 125.000	Herbestemming tuingrond tot weidegrond op landgoed Duivenvoorde	Herbestemmen van 3,33 ha. tuindersgrond tegenover de hoofdentree van Duivenvoorde tot weidegrond
Amvest Vastgoed ontwikkeling	€ 25.850	Herstel brug Slingervijver Buitenplaats Beresteijn	<ul style="list-style-type: none"> •Herstel Knuppelbrug over de Slingervijver •Plaatsen informatiepaneel
Limes			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Rijksmuseum voor Oudheden	€ 28.000	Romeinse Limes in nieuwe vaste opstelling RMO	<ul style="list-style-type: none"> •Expositiewand Romeinse Limes in nieuwe vaste opstelling Romeinen in Nederland •Digitale ontsluiting Limeslocaties Zuid-Holland
Archeon	€ 277.000	Romeinse schepen van Zwammerdam 2018	<ul style="list-style-type: none"> •Restaureren Zwammerdam 2 •Gedeeltelijk conserveren van Zwammerdam 4 en 6 •Communicatie en vergroten draagvlak
Archeon	€ 27.000	Beleef de Limes 2 - festival, archeogame en theatercollege	<ul style="list-style-type: none"> •Romeins festival Alphen (Romeinenweek 2018) •Interactieve archeogame Limes uitbouwen •Ontwikkeling vernieuwend theaterstuk Limes
Gemeente Leidschendam-Voorburg	€ 28.000	Masterplan fase 2 - Dagboeken van Reuvens (tentoonstelling)	<ul style="list-style-type: none"> •Transcriptie en online plaatsen van unieke dagboeken Reuvens (Forum Hadriani) •Ontwikkeling van een rondtrekkende tentoonstelling "Forum Hadriani: 180 jaar archeologisch onderzoek in Voorburg"
Claudia Thunnissen	€ 18.000	Doorontwikkeling Park Matilo 2018	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwikkeling duurzaam Limesprogramma Park Matilo •Continuering stichting Mooi Matilo •Haalbaarheidsonderzoek bouw vaste soldatenbarak in Matilo
Hazenberg Archeologie	€ 10.000	Limesjournaal	40 Limesjournaals in videoformaat (vlogs) via bestaande websites partners
Oude Hollandse Waterlinie			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Gemeente Gorinchem	€ 85.000	Herprofilering Bastion 2	Herprofilering Bastion 2
Gemeente Molenwaard	€ 200.000	Stadswallen van Nieuwpoort	•Herstel van de vestingwallen in historische context door vervanging en aanplant bomen

Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 15.000	Inundatie bij de Wierickes	<ul style="list-style-type: none"> •Herstel van de barrière op de beren langs de grachtboorden met doornhagen.
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 27.000	Beleef de Oude Hollandse Waterlinie langs de Vlist	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwerp voor uitbreiding inundatiegebied Lange Weide dat gedragen wordt door belangrijkste belanghebbenden. •Toeristische gebiedsgerichte aanpak (belevingsconcept) opgesteld met lokale partners en partijen uit het veld rond de Vlist (natuur en cultuur samen) •Aanpak bestaat uit: <ul style="list-style-type: none"> •Promoten van de iconen in het gebied •Betrekken van bewoners en het verbinden van lokale ondernemers •Toewerken naar een integraal overkoepelend aanbod gericht op recreatie
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 19.500	Op weg naar het jubileumjaar 2022	<ul style="list-style-type: none"> •Organisatie waterliniefestival 2018 met daarin concerten en theater, -fotowedstijd en kunstbeleving op locatie •Organisatie symposium •Uitwerking onderdelen plan van aanpak viering 2022
Erfgoedhuis Zuid-Holland	€ 23.000	Fase 2 Waterlinie for kids	<ul style="list-style-type: none"> •Organisatie van 6 onderwijs-evenementen voor basisscholen
Stichting Oude Hollandse Waterlinie (i.s.m. Struinen en Vorsen)	€ 21.000	De verbeelding van de waterlinie	<ul style="list-style-type: none"> •Verkenning met inrichtingsplan markerings-elementen Oude Hollandse Waterlinie met inzicht in bereidheid van belanghebbenden. •Ontwerpwedstrijd voor beeldende kunstenaars voor de kunstobjecten / kunstzinnige beeldtaal met publieksparticipatie
Struinen en Vorsen	€ 15.000	Waterlinie Storytelling	<ul style="list-style-type: none"> •Organisatie Storytelling atelier •Toepassing storytelling in producten en marketing •Inrichten digitaal netwerk voor storytellers
Struinen en Vorsen	€ 15.000	Waterlinie in vogelvlucht	<ul style="list-style-type: none"> •6 korte filmpjes van / voor Oude Hollandse Waterliniegemeenten en de provincie vanuit de lucht gefilmd (dronebeelden)
The Missing Link	€ 24.000	Beleef het hoofdkwartier van de prins in 1672	<ul style="list-style-type: none"> •Ontwikkelen van een 3D app waarbij je op 5 locaties in het gedigitaliseerde hoofdkwartier van de prins gebeurtenissen uit het rampjaar kunt volgen.
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 13.240	Goejanverwellesluis en schans	<ul style="list-style-type: none"> •Aanlegsteiger ter hoogte van Goejanverwellesluis aan de Hollandsche IJssel •Reconstructie beschoeiing
Stichting Oude Hollandse Waterlinie	€ 24.000	Varen langs de rampjaarroute	<ul style="list-style-type: none"> •3 aanlegsteigers voor sloepen op belangrijke plekken voor de Oude Hollandse Waterlinie langs o.a. de Meije en de Grecht •Onderzoek ondernemersplan kano-overstap
Trekvaarten			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Nationaal Jenevermuseum Schiedam	€ 70.000	Herinrichting Nationaal Jenevermuseum	<ul style="list-style-type: none"> •Aanpassing technische installaties •Verbetering ontvangstruimte •Aanpassing entree
Gemeente Teylingen	€ 10.000	Trekvaartbeschildering onderdoorgang bij Nagelbrug o.b.v. participatietraject	<ul style="list-style-type: none"> •Uitvoering participatietraject •Materialen
Gemeente Rotterdam	€ 10.000	Cultuur-historisch uitkijkpunt bij Grote kerk Overschie	<ul style="list-style-type: none"> •Groenwerk •Bestrating •Informatie paneel
Gemeente Rotterdam	€ 35.000	Herstel jaagpad langs Delfhavense Schie	<ul style="list-style-type: none"> •Aanleg jaagpad •Informatiepaneel
Gemeente Vlaardingen	€ 55.200	Herstel rijksmonumentale Touwbaan en plaatsing Schipperstenen	<ul style="list-style-type: none"> •2 informatieborden •3 Schipperstenen •Corten stalen spanten •Koppelstukken
Stichting Midden-Delfland is Mensenwerk	€ 10.000	Reconstructie Windas en Overtoom in Midden-Delfland	<ul style="list-style-type: none"> •Onderzoek •Ontwerp •Timmerwerk en plaatsing
Museum Huygens' Hofwijck	€ 22.000	De Gouden Eeuw van de Vliet, het verhaal van een trekvaart	<ul style="list-style-type: none"> •Onderzoek en productie boek •Tentoonstelling
Gemeente Midden-Delfland	€ 14.000	Plan van aanpak Trekschuit Midden-Delfland weer in de vaart, fase 1	<ul style="list-style-type: none"> •Communicatie •Rapportage •Plan van aanpak
Gemeente Delft	€ 42.000	Aanlichten Trekvaarten Delft, fase 2	<ul style="list-style-type: none"> •Armatuuren en installatie 3 rijksmonumenten
Gemeente Delft	€ 20.000	Ontwikkeling trekschuihaven Haagpoort, onderzoek en ontwerp fase 1	<ul style="list-style-type: none"> •Ruimtelijke studie Haagpoort •Sloop gemaal •Herstel kade

Stichting Werelderfgoed Van Nellefabriek	€ 10.000	Expositie Werelderfgoed Van Nellefabriek & Trekvaart de Schie	Tentoonstelling
Gemeente Midden-Delfland	€ 200.000	Restauratie Trambrug te Schipluiden	Conserveringswerkzaamheden (stralen en schilderen)
Waterdriehoek			
Subsidieontvanger	Maximale subsidie	Activiteit	Prestaties
Stichting Brugwachtershuisjes	€ 20.000	Urban Galerie	6 brugwachtershuisjes in Dordrecht voorzien van kunstwerken met actuele en maritieme thema's die nauw aansluiten bij de omgeving en historie van het huisje.
Stichting Werelderfgoed Kinderdijk	€ 130.000	Duurzame aanpassing historisch schip Jantina	Aanpassing van het historisch schip Jantina, zodat het duurzaam –met elektromotoren– vaart en geschikt is voor het vervoer van 50 personen, onder wie minder validen.
Dordts Patriciërshuis, museum aan de Maas	€ 100.000	Inrichten educatieruimte in kelder	•De kelder is verbouwd en permanent ontsloten voor publiek •Er is een permanente expositie gerealiseerd met het thema “water”
Lionsclub Alblasserwaard Souburg	€ 20.000	'De Gouden Rand', gedichten op maritieme locaties langs het dijklint	6 lezenaars met bronzen plaquettes langs het dijklint in de Waterdriehoek, met gedichten van landelijk bekende dichters die speciaal voor de locatie zijn gemaakt.